

เล่มสี่เลือด

เพราะเลือดเป็นแหล่งหล่อเลี้ยงชีวิต ความผิดปกติที่ตรวจพบ หรือเกี่ยวข้อง จึงมีผลกระทบต่อระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ในมิติที่หลากหลาย นับตั้งแต่ถือกำเนิด คือ ฮีโมฟีเลีย หรือระหว่างดำรงชีวิต เช่น โรคหัวใจ หลอดเลือดหัวใจ หรือ การทำศัลยกรรมข้อเข่า จนถึงระบบภูมิคุ้มกันที่บกพร่องในเลือด หรือ เอดส์ ซึ่งรวมเป็นสี่สันในเล่ม

ในเล่มจึงมีเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันไป แต่ครอบคลุมชีวิตทั้งคนไทย และต่างชาติ แม้แต่ภาวะคับแค้นที่บีบคั้นจิตใจของผู้หญิงมอญจากพม่า ผู้สัมผัสเอดส์ในไทย ขยายถึงโรคข้ามพรมแดนจากภัยธรรมชาติ

ที่สำคัญคือการประเมินผลจากมหาอุทกภัย จากประสบการณ์ของสองจังหวัด คือ น่าน และพระนครศรีอยุธยา เป็นความยุติธรรมที่โหดร้ายอย่างเสมอภาค โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มคนที่ล่อแหลม เช่น ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง คือ เบาหวาน หลอดเลือดหัวใจและสมอง ความดันโลหิตสูง หอบหืด และไตวายเรื้อรัง

กลุ่มนี้กลายเป็นภาระโรคชั้นนำในทศวรรษนี้ ทำให้เครือข่ายที่เชื่อมโยงตั้งแต่รากหญ้าในชุมชน จนถึง Excellence Center ของระบบบริการสาธารณสุข เป็นหนึ่งในเสาหลักสำคัญที่ต้องคำจุนให้อยู่รอดด้วยระบบที่ส่งผู้ป่วยเข้ารับบริการขั้นสูงพิเศษในศูนย์เฉพาะทาง แล้วโอบอุ้มระดับประคองในการติดตามดูแลรักษาในโรงพยาบาลอำเภอ และโรงพยาบาลตำบล บริการสำคัญขั้นสุดท้าย อยู่ที่ ชุมชนและบ้าน จึงจะได้คำตอบสุดท้าย สำหรับคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยซึ่งเป็นเป้าหมายร่วม ในระหว่างเส้นทางอันยาวไกลและทรมานดารนี้คือ การพัฒนาด้านฟื้นฟู (rehabilitation service) ซึ่งเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย อีกหนึ่งในสามเสาหลัก คือ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู

ดังนั้นการฟื้นฟูจึงเป็นบริการปลายทางของภาระโรคชั้นนำ ในขณะที่การป้องกัน เป็นภารกิจต้นน้ำ และการรักษาเป็นสถานีกลางทาง การล่มสลายของสถานีกลางทางจะเกิดขึ้น ถ้าต้นน้ำตีบตัน เพราะน้ำป่าจะล้นทะลัก และหากปลายทางไม่เตรียมรับทันการณ์ ผู้ป่วยก็ย่อยยับอยู่ดี ไม่ว่าจะได้ทุ้มทุนมหาศาลมาตลอดทางเท่าไรก็ตาม

วารสารนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของการจารึกผลงานและการพัฒนาของสามเสาหลัก ที่กำลังคืบคลานเข้าที่เข้าทาง จึงเป็นภารกิจที่น่าภาคภูมิใจ

เพราะเป็นกระแสเลือดเลี้ยงองค์กร และประชาชาติ

นิเทศ จันทร์เรือง มทพ.ก